

Nuuk 29. januar 2015

FM 2015/35

I henhold til § 33 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg hermed følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at arbejde for etablering af et Center for Menneskerettigheder, og for nedsættelse af et Ligebehandlingsnævn. Center for Menneskerettigheder skal overtage sekretariatsbetjeningen af Grønlands Råd for Menneskerettigheder og skal endvidere sekretariatsbetjene Ligebehandlingsnævnet.

(Medlem af Inatsisartut Aaja Chemnitz Larsen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse

Det foreslås, at der etableres et Center for Menneskerettigheder, som kan bistå Grønlands Råd for Menneskerettigheder med at monitorere og sikre, at menneskerettighederne overholdes i Grønland.

En række menneskerettigheder er ratificeret, og det har vist sig at have rigtig positiv effekt på f.eks. børneområdet, på handicapområdet og på ligestillingsområdet. Ved etablering af et Center for Menneskerettigheder vil denne positive udvikling kunne intensiveres.

Grønlands Råd for Menneskerettigheder sekretariatsbetjenes i dag af Udenrigsdirektoratet, jf. § 5 i inatsisartutloven om Grønlands Råd for Menneskerettigheder.

De europæiske menneskerettigheder og menneskerettighedskonventioner fra FN er nedfældet for at skabe nogle internationale rammer for sikring af basale rettigheder for borgerne, særligt for udsatte grupper i samfundet.

Et Center for Menneskerettigheder vil kunne sikre information til befolkningen om de rettigheder borgerne har samt give borgerne en klagemulighed ved mistanke om rettighederne er brudt.

Ved etablering af et center vil der skabes mulighed for en øget indsats for at efterleve de menneskerettigheder, som vi selv har forpligtet os til.

Et Center for Menneskerettigheder vil sikre, at Grønlands Råd for Menneskerettigheder har et decideret sekretariat, som kan varetage en række opgaver i forhold til monitorering, fremme og beskyttelse af menneskerettigheder.

Dermed vil Grønlands Råd for Menneskerettigheder også være sikret et uafhængigt sekretariat. Den nuværende ordning, hvor Udenrigsdirektoratet varetager sekretariatsfunktionen kan synes at være i strid med FN's Paris Principperne om menneskerettighedsfunktioners uafhængighed.

Etableringen af et Center for Menneskerettigheder vil ikke indskrænke eller ændre de opgaver, som Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution varetager for (og i samarbejde med) Grønlands Råd for Menneskerettigheder.

Ved etablering af et Center for Menneskerettigheder foreslås det, at der nedsættes et Ligebehandlingsnævn, hvortil der er klageadgang. Et Ligebehandlingsnævn vil være med til at sikre, at menneskerettighederne ikke krænkes.

Alle borgere bør have mulighed for at klage til et Ligebehandlingsnævn, hvor man kunne klage ved mistanke om diskrimination på grund af f.eks. race, hudfarve, køn, sprog, religion, politisk anskuelse, national, etnisk eller social oprindelse samt handicap.

Andre klageinstanser, såsom f.eks. Ombudsmanden forholder sig primært til lovgivning, mens et Ligebehandlingsnævn vil forholde sig primært til menneskerettigheder, men også se på implementeringen af menneskerettighederne i grønlandsk lovgivning.

Grønlands Råd for Menneskerettigheder skal i henhold til inatsisartutlovens § 8, stk. 3, pr. 1. juli 2017 udarbejde en rapport, hvori Rådets drift og formål evalueres med henblik på en eventuel omstrukturering af Rådet og dets arbejde.

Det vurderes imidlertid, at der allerede på nuværende tidspunkt er behov for at udvide rammerne og arbejdet med menneskerettigheder i det grønlandske samfund, da man f.eks. med et selvstændigt sekretariat i form af et Center for Menneskerettigheder ville have mulighed for at monitorere implementeringen af menneskerettigheder i højere grad, man ville kunne sikre højere informationsflow til borgerne om deres rettigheder og give borgerne en klageadgang ved mistanke om diskrimination.

Implementering af beslutningsforslaget vil kræve en ændring af inatsisartutloven om Grønlands Råd for Menneskerettigheder, og eventuelt også en ny lov om Ligebehandlingsnævnet.

Inuit Ataqatigiit håber på en velvillig og konstruktiv behandling af forslaget.

De økonomiske og administrative følger for det offentlige:

Etablering af et sekretariat indebærer behov for minimum en jurist og en H/K medarbejder, som også kan servicere et Ligebehandlingsnævn.

Derudover forventes det, at der vil være udgifter til mødeafholdelse, herunder dagpenge, forplejning, lokaleomkostninger m.m. til Ligebehandlingsnævnet.

I dag er der afsat 925.000 kr. i Forslag til Finanslov 2015 til Grønlands Råd for Menneskerettigheder. I beløber, der er afsat til Grønlands Råd for Menneskerettigheder, er der midler til mødeafholdelse samt ansættelse af en medhjælper.

Det vurderes, at forslaget vil indebære behov for en budgetforhøjelse på omkring 400.000 kr. til ansættelse af en jurist samt 75.000 kr. til mødeomkostninger for Ligebehandlingsnævnet.

Samlet set vurderes det, at bevillingen bør forhøjes til samlet set 1,4 mio. kr. årligt.

Implementering af forslaget vil kræve udarbejdelse af et eller flere lovforslag. De administrative ressourcer, som vil skulle afsættes hertil, forventes, inkl. oversættelse, høring og lovteknisk gennemgang, ikke at overstige et halvt årsværk.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv:

Ingen

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Ingen økonomiske konsekvenser. Rent administrativt vil borgernes muligheder for at få vurderet sager blive forbedret, og den overordnede indretning af demokratiet vil blive forstærket ved etableringen af et sådant center.